

Posudek oponenta na diplomovou práci
Šárky Doupalové
„Výuka tematického celku ptáci na školách se zrakovým postižením žáků“

Hlavním cílem předkládané diplomové práce bylo ověření některých aktivizačních forem vyučovacích metod a organizačních forem ve výuce tematického celku ptáci na 2. stupni ZŠ pro zrakově postižené žáky a čtyřletém gymnáziu taktéž pro zrakově postižené žáky. Předložená diplomová práce zahrnuje 81 stran textu, 59 stran příloh, CD s ptačími hlasy a plastický obrázek, vytvořený vypálením ve speciální peci.

V teoretické části se autorka věnovala specifikům vzdělávání žáků se zrakovým postižením a porovnávala zpracování tematického celku ptáci ve vybraných učebnicích základních škol a gymnázií.

V praktické části se zaměřila na přípravu, realizaci a zhodnocení vyučovacích hodin a exkurzí pro zrakově postižené žáky zaměřené na téma ptáci. Také vytvořila soubor pracovních listů na dané téma.

Vyučovací hodiny byly zaměřeny na seznámení s hlasy vybraných ptáků. Při ověření výsledků se neprokázal výrazný rozdíl ve schopnosti zapamatovat si a rozlišit hlasy ptáků mezi nevidomými a jinak zrakově postiženými žáky, žáci se však seznámili se zajímavostmi o životě vybraných ptáků.

Z exkurzí byla pro žáky nejpřínosnější návštěva Zoologické zahrady hlavního města Prahy. Žáci si mohli prohlédnout kvalitní vycpaniny a poznávat jednotlivé zástupce, ptačí vejce i typy hnízd ve skutečné velikosti. V hodnocení exkurzí autorka uvádí připomínky, které mohou pomoci zkvalitnit přípravu dalších exkurzí.

Pracovní listy jsou velmi pečlivě vypracované. Žáci se díky nim mohou seznámit s rozmanitostí forem ptačích těl, vajec a hnízd, poznat vývoj ptačího vejce, stavbu pohlavních orgánů samice, ptačí kostru a vyhynulého archeopteryxe.

Práce má dobrou odbornou úroveň, také po formální stránce je přehledně členěna. Výsledky práce jsou uvedeny v tabulkách a zpracovány do grafů. Pracovní listy jsou nakresleny v souladu s tyfografickými zásadami. Autorka pracovala samostatně, při přípravě vyučovacích hodin i exkurzí osvědčila své organizační schopnosti. Navržené exkurze i pracovní listy obohatily výuku jak zrakově postižených, tak i vidících žáků.

K práci mám několik drobných připomínek:

str. 5 – jméno „Mejznerová“ opravit na „Mejzrová“

str.10 – název kapitoly „Zraková onemocnění“ upřesnit na „Zrakové vady“

str. 11 – upravit odrážky tak, aby bylo zřejmé, že barvoslepost patří mezi poruchy barvocitu

str. 11 – „při šilhání vznikají dva odrazy“ opravit na „při šilhání vznikají dva obrazy“

str. 14 – v odstavci Braillovo písmo „Těchto bodů je dvanáct“ nahradit „Těchto bodů bylo původně dvanáct“, protože Louis Braille písmo zjednodušil a dnes se používá šestibodové nebo osmibodové písmo

str. 15 – v odstavci Pichtův stroj „klávesy jsou uspořádány zleva doprava, tedy bod tři, dva...“ opravit na „klávesy obouručního stroje jsou uspořádány zleva doprava v tomto pořadí: bod tři, bod dva...“

str. 15 – odstavec Pichtův stroj odkazuje na obrázek č. 2, kde je Pichtův jiného typu, který netiskne bodové, ale černotiskové písmo

str. 16 – odstavec Kleinova jehlová písmena doporučuji zařadit na str. 15 za odstavec Kleinův „psací stroj“, protože Kleinův psací stroj používá jehlová písmena

str. 18 – na obr. č. 3 by bylo vhodnější uvést současnou sadu znaků pro českou abecedu

str. 21 – poslední věta na stránce není dokončena

str. 31 – „dále je užíváno vycpanin a obrázků“ upřesnit na „vycpanin a hmatových obrázků“
str. 42 a další – místo „slepý“ je doporučeno používat jazykově korektní termín „nevidomý“
(na jiných místech této práce je termín „nevidomý“ používán)
str. 44 – „obrázek vypálila plasticky“ nahradit za „vypálením získala plastické obrázky“
str. 48 – „zkušenosti se spoluprací s nevidomými dětmi“ nahradit za „zkušenosti s prací
s nevidomými dětmi“
str. 48 – „od tohoto pemza“ opravit na „od tohoto penza“
str. 56 – jméno „Mgr. Libusová“ opravit na „Mgr. Pavlisová“
str. 58 – „autistka“ opravit na „dívka s autismem“
příloha č. 1 – v pracovním listu ve třetí úloze by bylo vhodnější nakreslit zástupce ptáků ve
stejně pozici
příloha č. 4 – taktéž
příloha č. 9 – v odstavci Holub hřivnáč „ocas má dlouhý přes 40 cm“ opravit na „tělo má
dlouhé přes 40 cm“
Ve výčtu připomínek neuvádím gramatické nebo stylistické chyby, pokud nemají vliv na
srozumitelnost textu.

Závěr:

Předložená diplomová práce splňuje požadavky na ní kladené, proto jí doporučuji k obhajobě
a hodnotím

Hana Machová
ZŠ pro žáky se zrakovým postižením
Praha 1, Loretánská 17 a 19

V Praze 20. 5. 2010